

הועד למניעת הרס העתיקות בהר הבית

1.6.00

לכבוד
מר שלמה בן עמי
השר לבטחון פנים
שלום רב

הנדון : הפגיעה החמורה בעתיקות הר הבית - בקשה לפגישה.

1. במשך מספר חודשים בסוף שנת 1999 ותחילת שנת אלפיים התבצעה פגיעה קשה וחמורה ביותר בעתיקות בהר הבית ע"י הוואקף המוסלמי, פגיעה חסרת תקדים שמהווה פשע ארכיאולוגי חמור ביותר.
2. במסגרת עבודות לפתיחת פתח גדול למסגד החדש באורות שלמה, נעשתה חפירה רחבת מימדים של בור המשתרע על שטח של כ- 2000 מ"ר !!! ובעומק עד כ- 12 מ"ר, בחלק הדרום מזרחי של מתחם הר הבית.
3. פעולה זו נעשתה למיטב ידיעתנו בידעת ובאישור גורמי הממשלה, ללא התניית הפעולה בפיקוח וחפירה ארכיאולוגית כמתבקש וכמתחייב בכל אתר, ועל אחת כמה וכמה בהר הבית, ותוך התעלמות המשטרה מההיקף האדיר של העבודה ומשמעותה החמורה, אף שהעבודה בוצעה תוך הפרת החוק ודריסתו בריש גלי.
4. העבודות נעשו ללא כל פיקוח או מעקב ארכיאולוגי, וכתוצאה מהן נפגעו נהרסו והושמדו עתיקות שהיו במפלסים שהוסרו באמצעות הכלים המכניים.
5. שלושה טרקטורים העמיסו אלפי טון עפר על מאות משאיות, שנשאו את תכולתן למזבלה !! של ירושלים ולאחר מכן לנחל קדרון ולאחרים נוספים, והשליכו את העפר כחומר אין חפץ בו, אף שמדובר באדמה עשירה בממצאים ארכיאולוגיים מכל התקופות החל בתקופת בית ראשון, בית שני, וכולל ממצאים רומיים, ביזנטיים, צלבניים, ומוסלמיים.
6. פעולה זו של הוואקף המוסלמי, ביוזמת ועידוד התנועה האיסלמית הישראלית, הינה חסרת תקדים בחומרתה, ומהווה פגיעה ברברית ופשע ארכיאולוגי באתר ההיסטורי הארכיאולוגי הדתי והלאומי החשוב ביותר במדינת ישראל, וזו עמדתם גם של רשות העתיקות, של המועצה לארכיאולוגיה, ושל מרבית הארכיאולוגים בארץ, כמו גם של כל אדם שוחר תרבות.
7. פעולה זו נעשתה תוך הפרה בוטה של חוק העתיקות רוחו ומטרתו, המחייבים אישור ליווי ופיקוח של רשות העתיקות על פעולות מעין אלה בכל מקום במדינת ישראל.
8. אנו סבורים כי מעשה ונדאלי נורא זה מעיד על מצב של הפקרות, ולית דין ולית דין בהר הבית, דבר שאין הדעת סובלת במקום הנמצא תחת שליטה פיקוח ובקרה של ממשלת ישראל.
9. מיותר לציין כי לא נעלמו מאיתנו הרגישות של המקום, וחשיבותו לבני עדות ודתות שונות, ובכל זאת אנו סבורים כי אין להעלות על הדעת מצב בו הוואקף המוסלמי מרשה לעצמו לפעול בהפקרות, בצורה שלא תיתכן בשום מדינת חוק ותרבות, וזאת באישורה של הממשלה והסכמתה לכך, במפורש או בעצמת עיניים.

10. מלימוד יסודי של הנושא עם גורמי בטחון בכירים ביותר, למדנו כי הדברים נעשים בדחיפת התנועה האיסלאמית הישראלית הקיצונית, וכי הדברים ניתנים לריסון ולפיקוח במידה ותהיה הנחישות והרצון לפעול כך, וזאת מבלי שהדבר יביא להתנגשות חריפה, וכך לדוגמא בקיץ 1999, נסגר באופן מיידי הפתח שנפרץ בחומה הדרומית של הר הבית.
11. מצורפת עצומה ציבורית עליה חתמו עשרות אנשי רוח, אנשי אקדמיה בתחומים שונים ובהם ארכיאולוגים משפטנים וחוקרים בתחומים שונים, אנשי ציבור ואנשי צבא ובטחון, ושמונים ושניים חברי כנסת, השותפים להכרה בחומרת המעשה שנעשה, וקוראים למניעת התכנות השנות מקרה מעין זה בעתיד.
12. גם בדיונים שהתקיימו בכנסת בועדת החינוך ובשדולת הארכיאולוגיה, עלתה חומרת הפגיעה שנעשתה, והובעה דרישה חד משמעית למניעת השנות דבר דומה בעתיד.
13. אנו קוראים לך לפעול באופן מיידי למניעת כל פגיעה נוספת בעתיקות הר הבית, ולאפשר בדיקה ותיעוד מדעיים ככל הנדרש בבור שנחפר, לפני סיום העבודות שמבצע הוואקף במקום.
14. אנו מבקשים להפגש עמך בנושא בהקדם.

בכבוד רב

הועד למניעת הרס העתיקות בהר הבית

מיכאל גל *	עו"ד דר. שמואל ברקוביץ	דר. גבריאל ברקאי החוג לארכיאולוגיה אוניב. בר אילן
דר. אורית צור	פרופ. אהוד נצר המכון לארכיאולוגיה האוניברסיטה העברית	עו"ד ישראל כספי דר. אילת מזר ** המכון לארכיאולוגיה האוניברסיטה העברית

* לשעבר מנכ"ל עיריית ירושלים, ומנהל ביה"ס למנהיגות חינוכית.
** מנהלת פרויקט פרסום חפירות הר הבית

לוט:
קריאה ציבורית בנושא